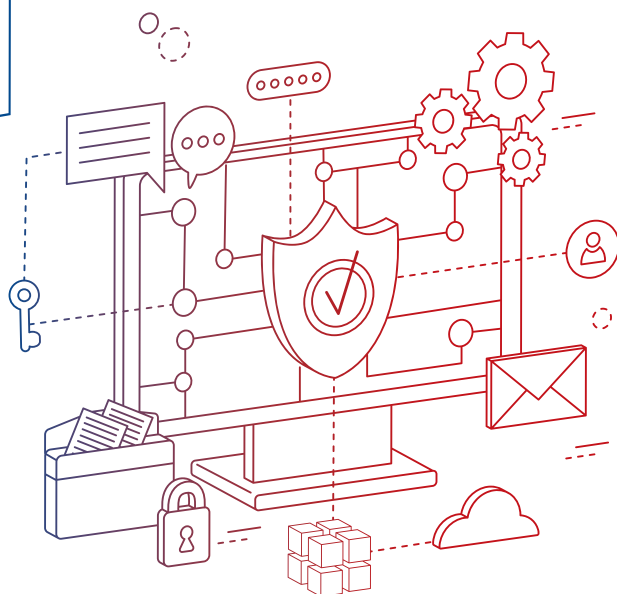

КРАТАК ВОДИЧ КРОЗ СЛОБОДАН ПРИСТУП ИНФОРМАЦИЈАМА ОД ЈАВНОГ ЗНАЧАЈА И ЗАШТИТУ ПОДАТАКА О ЛИЧНОСТИ

Слободан приступ
информацијама од јавног значаја

Заштита података о личности

ПОВЕРНИК
ЗА ИНФОРМАЦИЈЕ
ОД ЈАВНОГ ЗНАЧАЈА
И ЗАШТИТУ ПОДАТАКА
О ЛИЧНОСТИ

oebs

Organizacija za evropsku
bezbednost i saradnju
Misija u Srbiji

КРАТАК ВОДИЧ КРОЗ СЛОБОДАН ПРИСТУП ИНФОРМАЦИЈАМА ОД ЈАВНОГ ЗНАЧАЈА И ЗАШТИТУ ПОДАТАКА О ЛИЧНОСТИ

Слободан приступ
информацијама од јавног значаја

Београд, 2023.

КРАТАК ВОДИЧ КРОЗ СЛОБОДАН ПРИСТУП ИНФОРМАЦИЈАМА ОД ЈАВНОГ ЗНАЧАЈА И ЗАШТИТУ ПОДАТАКА О ЛИЧНОСТИ

Издавач:

Повереник за информације од јавног значаја и заштиту података о личности у сарадњи са Мисијом ОЕБС-а у Србији

За издавача:

Милан Мариновић

Аутор:

Повереник за информације од јавног значаја и заштиту података о личности

Штампа:

Јовшић Принтинг центар, Београд

Тираж:

300 примерака

ISBN: 978-86-82712-00-8

Година издања:

2023. година

ПОВЕРЕНИК
ЗА ИНФОРМАЦИЈЕ
ОД ЈАВНОГ ЗНАЧАЈА
И ЗАШТИТУ ПОДАТАКА
О ЛИЧНОСТИ

Organizacija za evropsku
bezbednost i saradnju
Misija u Srbiji

Напомена: Ставови изречени у књизи припадају искључиво аутору и његовим сарадницима и не представљају нужно званичан став Мисије ОЕБС-а у Србији. Сви појмови који су у публикацији употребљени у мушком граматичком роду обухватају мушки и женски род лица на која се односе.

Садржај

ПИТАЊА – СЛОБОДАН ПРИСТУП ИНФОРМАЦИЈАМА ОД ЈАВНОГ ЗНАЧАЈА	4
1. Шта је информација од јавног значаја?	4
2. Шта је право на слободан приступ информацијама од јавног значаја?.....	4
3. Ко има право на слободан приступ информацијама од јавног значаја?.....	5
4. Од кога се могу тражити информације од јавног значаја?.....	5
5. Како се може остварити право на слободан приступ информацијама од јавног значаја?	6
6. Које информације од јавног значаја се могу пронаћи на интернет страници органа јавне власти?.....	6
7. Да ли орган јавне власти може да пружи информацију од јавног значаја само делимично?.....	7
8. Да ли орган јавне власти може ускратити приступ информацијама од јавног значаја?.....	7
9. Како орган јавне власти поступа када су тражене информације од јавног значаја, које су истовремено и подаци о личности?.....	8
10. Како поднети захтев и шта он треба да садржи?.....	8
11. Да ли подношење захтева и пружање информација од јавног значаја кошта?.....	9
12. Који је рок за решавање захтева?.....	9
13. Ко штити право на слободан приступ информацијама од јавног значаја?	10
14. Како се штити право на слободан приступ информацијама од јавног значаја ако орган јавне власти тражиоцу ускрати приступ таквој информацији?.....	11
15. Како се штити право на слободан приступ информацијама од јавног значаја ако орган јавне власти не реагује на захтев тражиоца (ћутање управе)?	11
16. Шта треба да садржи жалба и како се она подноси?.....	12
17. Какву одлуку Повереник доноси?.....	13
18. Која правна средства се могу уложити против решења Повереника?	13

ПИТАЊА – СЛОБОДАН ПРИСТУП ИНФОРМАЦИЈАМА ОД ЈАВНОГ ЗНАЧАЈА

1. Шта је информација од јавног значаја?

Информација од јавног значаја јесте информација којом располаже орган јавне власти, настала у раду или у вези са његовим радом, садржана у одређеном документу, а односи се на све оно о чему јавност има оправдани интерес да зна.

2. Шта је право на слободан приступ информацијама од јавног значаја?

Право на слободан приступ информацијама од јавног значаја је право сваког физичког или правног лица да приступи информацијама које поседују органи јавне власти у Републици Србији.

То право је зајемчено Уставом Републике Србије и Законом о слободном приступу информацијама од јавног значаја (ЗСПИЈЗ).

Устав Републике Србије

Право на обавештеност

Члан 51.

Свако има право да истинито, потпуно и благовремено буде обавештаван о питањима од јавног значаја и средства јавног обавештавања су дужна да то право поштују.

Свако има право на приступ подацима који су у поседу државних органа и организација којима су поверена јавна овлашћења, у складу са законом.

3. Ко има право на слободан приступ информацијама од јавног значаја?

Свако има право на слободан приступ информацијама од јавног значаја, односно сва домаћа и страна физичка и правна лица без обзира на њихово пребивалиште/седиште.

4. Од кога се могу тражити информације од јавног значаја?

Информације од јавног значаја се могу тражити од органа јавне власти.

Орган јавне власти у смислу одредаба члана 3. ЗСПИЈЗ јесте:

- 1) **орган Републике Србије;**
- 2) **орган аутономне покрајине;**
- 3) **орган општине, града, градске општине и града Београда;**
- 4) **јавно предузеће, установа, организација и друго правно лице**, које је основано прописом или одлуком органа из тач. 1) до 3) овог става;
- 5) **привредно друштво** чији је оснивач или члан Република Србија, аутономна покрајина, јединица локалне самоуправе, односно један или више органа власти из тач. 1) до 4) овог става са 50% или више акција или удела у збиру, односно са више од половине чланова органа управљања;
- 6) **привредно друштво** чији је оснивач или члан један или више органа власти из тач. 1) до 5) овог става са 50% или више акција или удела у збиру;
- 7) **правно лице** чији је оснивач привредно друштво из тач. 5) или 6) овог става;
- 8) **правно лице или предузетник** који обавља делатности од општег интереса, у смислу закона којим се уређује положај јавних предузећа, у односу на информације које су у вези са обављањем тих делатности;
- 9) **правно или физичко лице** које има јавна овлашћења, у односу на информације које су у вези са вршењем тих овлашћења;

- 10) **правно лице** које је у години на коју се односе тражене информације остварило више од 50% прихода од једног или више органа власти из тач. 1) до 7) овог става, у односу на информације које су у вези са активношћу која се финансира тим приходима, изузев цркве и верске заједнице.

5. Како се може остварити право на слободан приступ информацијама од јавног значаја?

Право на слободан приступ информацијама од јавног значаја се може остварити на два начина:

- 1) прегледом интернет странице органа јавне власти и увидом у информаторе о раду органа јавне власти у Јединственом информационом систему који води и одржава Повереник за информације од јавног значаја и заштиту података о личности (Повереник), доступно на www.poverenik.rs или
- 2) подношењем захтева за приступ информацијама органу јавне власти.

6. Које информације од јавног значаја се могу пронаћи на интернет страници органа јавне власти?

Органи јавне власти су дужни да на својим интернет страницама јавно објављују све информације од јавног значаја о свом раду како би омогућили остварење интереса јавности да зна.

Од посебног значаја је обавеза израде информатора о раду који садржи информације о органу јавне власти, његовој организационој структури, надлежности, обавезама, овлашћењима и друге информације које су настале у раду органа јавне власти.

7. Да ли орган јавне власти може да пружи информацију од јавног значаја само делимично?

Да. Ако тражена информација може да се издвоји од осталих информација којима орган јавне власти није дужан да тражиоцу информације омогући приступ, омогућиће му приступ делу документа који садржи само издвојену информацију.

Такође, орган јавне власти ће обавестити тражиоца информације да остала садржина документа није доступна.

8. Да ли орган јавне власти може ускратити приступ информацијама од јавног значаја?

Орган јавне власти може тражиоцу информације ускратити приступ информацијама од јавног значаја ако би се тиме угрожили неки други јавни интереси као што су: живот, здравље, лична, национална и јавна безбедност, правосуђе, одбрана земље, економска добробит земље, професионална и пословна тајна, тајни подаци, интелектуална и индустријска својина, уметничка, културна и природна добра и животна средина, право на приватност и заштиту података о личности.

9. Како орган јавне власти поступа када су тражене информације од јавног значаја, које су истовремено и подаци о личности?

Орган јавне власти може тражиоцу информације ограничити слободан приступ информацијама од јавног значаја ако би тиме повредио право на приватност, право на заштиту података о личности, право на углед или које друго право лица на које се тражена информација лично односи, осим:

- Ако је лице на то пристало
- Ако се ради о личности, појави или догађају од интереса за јавност, а нарочито, ако се ради о јавном функционеру при обављању јавних функција и ако је информација везана за вршење његове јавне функције
- Ако се ради о лицу које је својим понашањем дало повода за тражење информације

10. Како поднети захтев и шта он треба да садржи?

Захтев се може поднети органу јавне власти писаним путем, али и усмено на записник. Обавезни елементи захтева су:

- назив органа јавне власти
- подаци тражиоца информације (име, презиме, односно назив и адреса тражиоца информације)
- што прецизнији опис информације која се тражи

Орган јавне власти може прописати образац за подношење захтева, али мора размотрити и захтев који није сачињен на том обрасцу.

11. Да ли подношење захтева и пружање информација од јавног значаја кошта?

Подношење захтева за приступ информацијама од јавног значаја, као и увид у документ који садржи тражену информацију су бесплатни.

Копија документа који садржи тражену информацију издаје се уз обавезу тражиоца информације да плати накнаду нужних трошкова израде те копије, а у случају упућивања и трошкове упућивања.

Накнада нужних трошкова се не плаћа ако се тражене информације односе на угрожавање, односно заштиту здравља становништва и животне средине.

12. Који је рок за решавање захтева?

Орган јавне власти је дужан да одговори у року од 15 дана од дана пријема захтева.

Ако се захтев односи на информацију која је од значаја за заштиту живота или слободе неког лица, односно за угрожавање или заштиту здравља становништва или животне средине, рок за одговор износи 48 сати од пријема захтева.

Уколико је захтев тражиоца информације неуредан, орган јавне власти је дужан да најкасније у року од 8 дана од дана пријема захтева поучи тражиоца информације да недостатке отклони, односно да достави тражиоцу информације упутство о допуни.

Ако тражилац информације не отклони недостатак у року који му одреди орган јавне власти, а који не може бити краћи од 8 ни дужи од 15 дана од дана пријема упутства о допуни, орган јавне власти ће донети решење о одбацивању захтева као неуредног.

У изузетним ситуацијама, ако постоје оправдани разлози за то, орган јавне власти може продужити рок за поступање по захтеву, који не може бити дужи од 40 дана, а о чему мора без одлагања да извести тражиоца информације и да наведе због којих оправданих разлога није у могућности да поступи по захтеву у року од 15 дана.

13. Ко штити право на слободан приступ информацијама од јавног значаја?

Повереник је самосталан државни орган, независан у вршењу своје надлежности, који штити остваривање права на слободан приступ информацијама од јавног значаја.

Повереник:

- Решава по жалбама тражиоца информација, његова одлука је обавезујућа, коначна и извршна, а орган јавне власти је не сме игнорисати
- Прати поштовање обавеза органа јавне власти и извештава јавност о томе
- Прати како се спроводи ЗСПИЈЗ, прикупља извештаје органа јавне власти и израђује годишњи извештај који подноси Народној скупштини сваке године до 31. марта
- Предлаже органима јавне власти предузимање мера у циљу унапређивања њиховог рада
- Има овлашћење да издаје прекршајни налог и да поднесе захтев за покретање прекршајног поступка
- Води и одржава Јединствени информациони систем информатора о раду

Више информација о Поверенику можете пронаћи на интернет страници <https://www.poverenik.rs/sr/>.

14. Како се штити право на слободан приступ информацијама од јавног значаја ако орган јавне власти тражиоцу ускрати приступ таквој информацији?

Уколико орган јавне власти ускрати приступ информацији од јавног значаја односно донесе решење којим одбацује или одбија захтев за приступ информацијама од јавног значаја, тражилац информације може поднети жалбу Поверенику.

Рок за подношење жалбе је 15 дана од дана када је тражиоцу информације достављено решење или други акт.

Ако последњи дан рока пада у недељу или нерадни дан, као последњи дан рока се рачуна наредни радни дан.

15. Како се штити право на слободан приступ информацијама од јавног значаја ако орган јавне власти не реагује на захтев тражиоца (ћутање управе)?

Тражилац информације може изјавити жалбу Поверенику због ћутања управе по истеку законског рока од 15 дана за поступање органа, а најкасније у року од годину дана након истека тог рока.

Уз жалбу Поверенику, тражилац информације треба да поднесе копију поднетог захтева органу јавне власти и доказ о његовој предаји. Уколико након изјављене жалбе од органа јавне власти добије тражене информације, он може и одустати од жалбе.

16. Шта треба да садржи жалба и како се она подноси?

Жалба коју тражилац информације подноси Поверенику треба да садржи податке о називу органа јавне власти против ког се изјављује жалба, податке о тражиоцу информације (име и презиме физичког лица, односно назив правног лица и име и презиме његовог законског заступника, као и адресу пребивалишта/боравишта тражиоца, односно седиште тражиоца) и мора бити потписана (физичко лице је мора лично потписати, а за правно лице потписује овлашћена особа).

Жалба се може поднети и електронским путем, с тим што жалилац мора имати електронски потпис.

У жалби треба навести:

- Назив органа јавне власти који је одлуку донео
- Одлуку која се побија (број одлуке која се побија и датум њеног подношења)
- Разлоге због којих је тражилац информације незадовољан одлуком

Уз жалбу се прилаже копија одлуке органа јавне власти и копија поднетог захтева.

Ако се подноси жалба због ћутања управе, у жалби се наводе подаци о поднетом захтеву, односно захтев се прилаже жалби уз доказ о предаји захтева органу власти.

Жалба се подноси непосредно Поверенику.

Образац за подношење жалбе Поверенику се може пронаћи на следећој интернет страници:

www.poverenik.rs/sr/приступ-информацијама/формулари.html

17. Какву одлуку Повереник доноси?

Повереник доноси решење без одлагања, а најкасније у року од 60 дана од дана пријема жалбе, пошто омогући органу јавне власти да се изјасни у писаној форми.

Повереник решењем одбацује жалбу која је недопуштена, неблаговремена и коју је изјавило неовлашћено лице.

Када утврди да је жалба основана, Повереник ће решењем усвојити жалбу и наложити органу јавне власти да тражиоцу омогући приступ информацијама од јавног значаја.

У случају ћутања управе, Повереник ће решењем усвојити жалбу и наложити органу јавне власти да у одређеном року поступи по захтеву.

У случају да је жалба неоснована, Повереник ће решењем одбити жалбу.

Повереник такође може поништити одлуку органа јавне власти и вратити предмет на поновно одлучивање о захтеву тражиоца.

Уколико након изјављене жалбе због непоступања по захтеву, а пре доношења одлуке по жалби, орган јавне власти тражиоцу информације омогући приступ информацијама, Повереник ће решењем обуставити поступак по жалби. Такође, поступак ће се обуставити и када тражилац информације одустане од жалбе.

18. Која правна средства се могу уложити против решења Повереника?

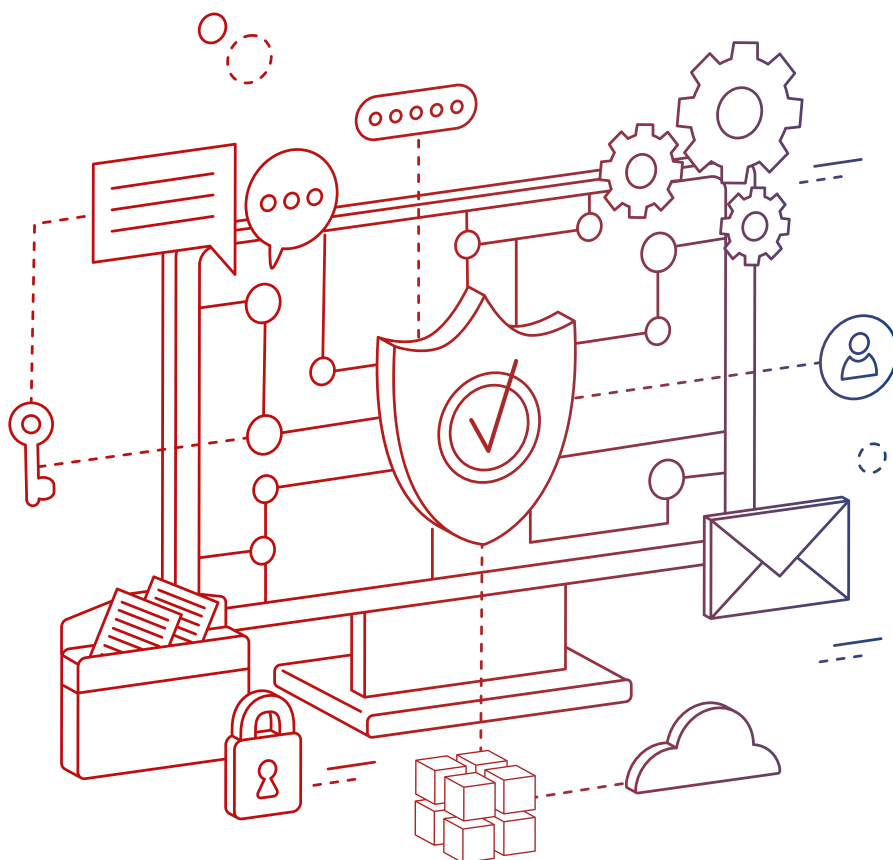

Против решења Повереника не може се изјавити жалба. Тражилац информације, односно жалилац, може поднети тужбу Управном суду против решења Повереника којим није задовољан.

КРАТАК ВОДИЧ КРОЗ СЛОБОДАН ПРИСТУП ИНФОРМАЦИЈАМА ОД ЈАВНОГ ЗНАЧАЈА И ЗАШТИТУ ПОДАТАКА О ЛИЧНОСТИ

Заштита података о личности

Београд, 2023.

CIP - Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

342.727(497.11)(035)

342.738(497.11)(035)

ПОВЕРЕНИК за информације од јавног значаја и заштиту података о личности (Београд)

Кратак водич кроз слободан приступ информацијама од јавног значаја и заштиту података о личности : слободан приступ информацијама од јавног значаја / [аутор Повереник за информације од јавног значаја и заштиту података о личности]. - Београд : Повереник за информације од јавног значаја и заштиту података о личности у сарадњи са Мисијом ОЕБС-а у Србији, 2023 (Београд : Јовшић Принтинг центар). - 14, 14 стр. ; 25 cm

Оба рада штампана у међусобно обрнутим смеровима. - Насл. стр. приштампаног текста: Кратак водич кроз слободан приступ информацијама од јавног значаја и заштиту података о личности : заштита података о личности. - Тираж 300.

ISBN 978-86-82712-00-8

а) Право на информисање -- Србија -- Приручници б) Право на заштиту података о личности -- Србија -- Приручници

COBISS.SR-ID 124070665

Садржај

ПИТАЊА - ЗАШТИТА ПОДАТАКА О ЛИЧНОСТИ	18
1. Шта је право на заштиту података о личности и којим прописима се штити у Републици Србији?.....	18
2. Шта је податак о личности?.....	19
3. Ко је лице на које се подаци односе?	20
4. Која су права лица на која се подаци односе?.....	20
5. Шта је обрада података о личности?.....	21
6. Како се морају обрађивати подаци о личности?.....	21
7. Ко обрађује моје податке о личности?.....	22
8. Ко је лице за заштиту података о личности?	22
9. Које су обавезе лица за заштиту података о личности?.....	23
10. Зашто је важна заштита података о личности?.....	23
11. Када је обрада података о личности законита?	24
12. На шта треба обратити пажњу када своје податке о личности дајемо другима?.....	24
13. Да ли се Закон о заштити података о личности примењује на умрла лица и правна лица?.....	25
14. Да ли се Закон о заштити података о личности примењује када лице користи податке о личности у своје приватне сврхе?.....	25
15. Шта је повреда података о личности?	25
16. Како остварити права која има лице на које се подаци односе?	26
17. Шта могу да урадим ако верујем да се моји подаци обрађују незаконито?	26
18. У случају повреде мојих података о личности, могу ли тражити накнаду штете?	27

ПИТАЊА - ЗАШТИТА ПОДАТАКА О ЛИЧНОСТИ

1. Шта је право на заштиту података о личности и којим прописима се штити у Републици Србији?

Право на заштиту података о личности, представља важан део права на приватност, које је једно од основних људских права. **Заштита података о личности је загарантована Уставом РС и Законом о заштити података о личности (ЗЗПЛ).** Такође, Република Србија је чланица Конвенције о заштити лица у односу на аутоматску обраду личних података - Конвенција 108.

Устав РС

Заштита података о личности

Члан 42.

Зајемчена је заштита података о личности.

Прикупљање, држање, обрада и коришћење података о личности уређују се законом.

Забрањена је и кажњива употреба података о личности изван сврхе за коју су прикупљени, у складу са законом, осим за потребе вођења кривичног поступка или заштите безбедности Републике Србије, на начин предвиђен законом. Свако има право да буде обавештен о прикупљеним подацима о својој личности, у складу са законом, и право на судску заштиту због њихове злоупотребе.

2. Шта је податак о личности?

Податак о личности је сваки податак који се односи на физичко лице чији је идентитет одређен или се може одредити. То су, на пример: име, презиме, ЈМБГ, адреса, број телефона, физичка обележја, број рачуна у банци, тј. свака информација помоћу које се, непосредно или посредно, може одредити идентитет појединца.

Податак о личности може бити изражен у писаној или у дигиталној форми, у било којој врсти записа (фото, видео или звучном запису...) и складишта који информацију чува тако да јој се може поново приступити.

Посебне врсте података о личности јесу подаци који уживају посебну заштиту. Њихова обрада је забрањена осим у одређеним ситуацијама које оправдавају и чине легалном такву обраду података. То су подаци који се односе на:

- расно или етничко порекло
- политичко мишљење
- верско или филозофско уверење или чланство у синдикату

- генетске податке
- биометријске податке у циљу јединствене идентификације лица
- здравствено стање
- сексуални живот или сексуалну оријентацију

Подаци о личности нису:

- матични број правног лица
- назив правног лица
- адреса правног лица (поштанска адреса и имејл)
- финансијски подаци правног лица
- подаци о умрлима и сл.

3. Ко је лице на које се подаци односе?

Лице на које се подаци односе је физичко лице чији се подаци о личности обрађују. То је оно лице чије податке руковаоци прикупљају, директно од тог лица, или од неког трећег, и даље их обрађују.

4. Која су права лица на која се подаци односе?

Лице на које се подаци односе има право на приступ својим подацима, односно да зна да ли се и који подаци о личности обрађују, у које сврхе, ко их обрађује итд. Такође, лице има права на исправку и допуну, брисање, ограничење обраде, пренос својих података, право на приговор и право против одлучивања на основу аутоматизоване обраде података.

5. Шта је обрада података о личности?

Обрада података о личности је свака радња која се врши над подацима о личности аутоматизовано или неаутоматизовано, а која обухвата радње као што су, на пример: увид, прикупљање, бележење, откривање, похрањивање, мењање, брисање, уништавање итд.

Аутоматизована обрада података је обрада која се врши путем рачунара, мобилних уређаја, таблета итд, док се неаутоматизована обрада података односи на мануелну обраду података у папирној форми (нпр. здравствени картон пацијента).

Према томе, свако понашање у вези са подацима о личности представља њихову обраду, па је тешко замислити ситуацију да је неко дошао у додир са подацима о личности а да се то не сматра обрадом.

6. Како се морају обрађивати подаци о личности?

Подаци о личности морају да се обрађују у складу са следећим начелима:

- **законитост, поштење и транспарентност**
- **ограничење у односу на сврху обраде** (сврха мора бити конкретно одређена, изричита, оправдана и законита)
- **минимизација података** (подаци морају бити примерени, битни и ограничени на оно што је неопходно у односу на сврху обраде)
- **тачност** (подаци морају бити тачни и ажурирани)
- **ограничење чувања** (подаци се чувају у облику који омогућава идентификацију лица само у року који је неопходан за остваривање сврхе обраде)
- **интегритет и поверљивост** (подаци се морају обрађивати уз одговарајућу заштиту података о личности)
- **одговорност за поступање**

Начела су правно обавезујућа правила првенствено намењена сваком руковоацу/ обрађивачу података о личности и чине темељне ослонце за усаглашавање за ЗЗПЛ-ом.

7. Ко обрађује моје податке о личности?

Податке о личности обрађују руковалац и обрађивач, а то могу бити правна и физичка лица, односно орган јавне власти (државни орган, орган територијалне аутономије и јединице локалне самоуправе, јавно предузеће, установа и друга јавна служба, организација и друго правно или физичко лице које врши јавна овлашћења).

- Руковалац самостално или заједно са другима одређује сврху и начин обраде.
- Обрађивач, за разлику од руковоаца, не одређује сврху и начин обраде, већ обрађује податке у име и по налогу руковоаца.

Пример: Јавно предузеће је увело систем видео надзора у своје просторије из разлога безбедности и анагажовало приватну фирму на чијим серверима ће се чувати видео снимци у одређеном временском периоду. У овом случају јавно предузеће је руковалац, док је приватна фирма која по налогу руковоаца чува те податке обрађивач.

8. Ко је лице за заштиту података о личности?

Лице за заштиту података о личности је физичко лице ангажовано код руковоаца/ обрађивача чији је основни задатак да се стара да се подаци о личности обрађују у складу са законом. Лице за заштиту података је основна контакт тачка за сарадњу између руковоаца/обрађивача и Повереника за информације од јавног значаја и заштиту података о личности (Повереник). Сви руковоаци и обрађивачи могу да одреде лице за заштиту података о личности, а у одређеним ситуацијама постоји и законска обавеза одређивања (члан 56. ЗЗПЛ).

9. Које су обавезе лица за заштиту података о личности?

Обавеза лица за заштиту података су да:

- информисе и даје мишљење руковоцу и обрађивачу као и запосленима који врше обраду података о њиховим законским обавезама
- прати примену ЗЗПЛ-а и других релевантних прописа који се односе на заштиту података о личности
- даје мишљење, када се то затражи, о процени утицаја обраде на заштиту података о личности и прати поступање по тој процени
- сарађује са Повереником у вези са питањима која се односе на обраду података

У извршавању својих обавеза лице за заштиту података о личности води рачуна о ризицима који су везани за радње обраде података.

10. Зашто је важна заштита података о личности?

Заштитом података о личности обезбеђује се достојанство и интегритет физичког лица у демократском друштву. Истовремено, право на заштиту података о личности представља предуслов за ефективно остваривање других људских права, као што су слобода мисли, савести и вероисповести, слобода мишљења и изражавања, слобода окупљања, слобода удруживања итд.

11. Када је обрада података о личности законита?

Обрада података је законита само ако је испуњен један од следећих услова:

- **Пристанак** – Лице на које се подаци односе је пристало на обраду својих података о личности
- **Уговор са лицем** – Обрада је неопходна за извршење уговора закљученог са лицем на које се подаци односе или за предузимање радњи на захтев тог лица пре закључења уговора
- **Правна обавеза руковоаца** – Обрада је неопходна ради поштовања правних обавеза руковоаца
- **Заштита животно важних интереса** лица на које се подаци односе или другог физичког лица
- **Обављање послова у јавном интересу** – Обрада је неопходна у циљу обављања послова у јавном интересу или извршења законом прописаних овлашћења руковоаца
- **Легитимни интерес** – Обрада је неопходна у циљу остваривања легитимних интереса руковоаца или треће стране осим ако су на тим интересима претежнији интереси или основна права и слободе лица на које се подаци односе, нарочито ако је то лице дете

12. На шта треба обратити пажњу када своје податке о личности дајемо другима?

Када лице даје своје податке о личности другима, оно мора бити на опрезу да не би дошло до злоупотребе тих података и има право да зна у коју сврху се ти подаци обрађују и по ком правном основу. Подаци о личности се морају прикупљати и обрађивати у тачно одређену сврху и у мери у којој је то нужно. Такође, лице треба да зна ко и како користи његове податке, ко их чува и колико дуго и да ли се са неким ти подаци деле.

13. Да ли се Закон о заштити података о личности примењује на умрла лица и правна лица?

ЗЗПЛ се примењује само на жива лица.

14. Да ли се Закон о заштити података о личности примењује када лице користи податке о личности у своје приватне сврхе?

ЗЗПЛ се не примењује на обраду података о личности коју врши физичко лице за личне потребе, односно потребе свог домаћинства. Тако се ЗЗПЛ неће примењивати на личне адресаре, фото албуме, личну кореспонденцију, активности на друштвеним мрежама и интернету које су усмерене ка ограниченом кругу контаката у случају да их лице користи искључиво у личне, непословне сврхе.

15. Шта је повреда података о личности?

Повреда података о личности је повреда безбедности података о личности. Повреде података о личности могу бити последице како екстерних сајбер и физичких напада, тако и грешака унутар саме организације руковоаца и обрађивача. То могу бити ситуације када су подаци у потпуности уништени или измењени, када су постали доступни неовлашћеним лицима, или када их је неко саопштио другим лицима кршећи своју обавезу заштите поверљивости, и слично.

16. Како остварити права која има лице на које се подаци односе?

ЗЗПЛ-ом није предвиђено како треба да изгледа захтев којим се тражи увид у податке о личности, издавање копије, исправка, допуна, ажурирање, брисање података итд. Међутим, Повереник је израдио два формулара како би грађанима олакшао остваривање тих права. Први се односи на ситуације у којима грађанин жели да зна да ли руковаца поседује податке о њему, жели увид у њих и/или копију. Другим захтевом од руковаоца може се захтевати исправка, допуна, ажурирање, брисање података итд. Оба захтева је могуће преузети на следећем линку Повереника: <https://www.poverenik.rs/sr-yu/za%C5%A1tita-podataka/formulari-zastita-podataka.html>. Захтеви се могу упутити руковаоцима за које грађанин претпоставља или зна да располажу његовим подацима о личности.

17. Шта могу да урадим ако верујем да се моји подаци обрађују незаконито?

У случају да лице на које се подаци односе сматра да се обрада његових података врши супротно одредбама ЗЗПЛ-а, има право да поднесе притужбу Поверенику. Повереник прописује образац притужбе и омогућава њено подношење електронским путем, не искључујући тиме и остала средства комуникације.

Подношење притужбе Поверенику не утиче на право овог лица да покрене друге поступке управне или судске заштите.

Ако Повереник у року од 60 дана од дана подношења притужбе не поступи по притужби или лице на које се подаци односе не обавести о току поступка који води, резултатима тог поступка као и праву да се покрене судски поступак, лице на које се подаци односе има право да покрене управни спор.

18. У случају повреде мојих података о личности, могу ли тражити накнаду штете?

Уколико је лице на које се подаци односе претрпело материјалну или нематеријалну штету због повреде ЗЗПЛ-а, има право на новчану накнаду ове штете од руковооца/обрађивача који је штету проузроковао. Ако лице сматра да је штета нанета због незаконитог поступања руковооца/обрађивача, он може у парничном поступку доказивати постојање и висину такве штете. Тужбени захтев за надокнаду штете подноси се по општим правилима из Закона о облигационим односима. У случају да постоји више руковалаца или обрађивача, чија се одговорност утврди, они ће за штету одговарати солидарно.

